
Til

Rådmenn i Østre Agder

Arendal 9.juni 2017

Notat etter rådmannsmøte i Østre Agder onsdag 16.august 2017 kl. 9.00-12.00 i Arendal kultur- og rådhus

Disse møtte: Trond Aslaksen – Risør, Ole Petter Skjævestad – Vegårshei, Harald Danielsen – Arendal(fram til kl.10.50), Tone Marie Nybø Solheim – Grimstad, Torill Neset – Gjerstad, Willy Hægeland – Froland (fra kl.11) og Jarle Bjørn Hanken – Tvedestrand.

Christina Ødegård – Åmli er sykemeldt og for henne møtte konstituert rådmann Terje Beruldsen.

Ass. Fylkesrådmann John G. Bergh møtte.

Fra sekretariatet møtte: Ole Jørgen Etholm.

Trond Aslaksen ledet møtet.

SAKSLISTE

- **Notat etter rådmennenes møte 07.05.2017**

Det var følgende merknader til notatet fra 7.juni 2017

- Risør kommune og Aust-Agder fylkeskommune skal komme sammen for å diskutere bredbåndsutbyggingen der.
- Det haster å få i gang en utredning av ulike økonomimodeller for finansiering av interkommunale tjenester og samarbeid i regi av rådmannsgruppen slik at slike forslag kan foreligge til behandlingen av evalueringsprosessen. Rådmennene utpekte kommunalsjef Bente Rist - Arendal, ass. rådmann Øyvind Johannesen – Tvedestrand og økonomisjef Vidar Kyrдалen - Åmli til en arbeidsgruppe, som i samarbeid med sekretariatet, skal legge fram modeller for framtidig finansiering. Deres forslag skal foreligge til 1.oktober.

- Sekretariatet skal kontakte brannsjef Dag Svindseth for å få fortgang i arbeidet med revisjon av vedtektene for denne tjenesten med grunnlag i det innspillet som kom fra Tvedestrand kommune.

- **Sammenslåing av IKT Agder og DDØ - saksgrunnlag**

Det forelå et vedtak fra IKT Agder IKS som anbefalte sammenslåing av de to selskapene. De hadde noen merknader og forslag til endringer av vedtektene. Rådmennene gjennomgikk disse. Det var enighet om å konferere med juridisk nettverk i Arendal for å forsikre seg om at medlemmer i styret ikke blir inhabile ved forberedelse og behandling av saker som gjelder IKT virksomheten i egen kommune. Rådmennene drøftet spørsmålet om bruk av begrepet representantskap framfor styre, men legger til grunn at en ønsker å benytte styre ettersom dette er betegnelsen som benyttes i Kommunelovens §27.

Med grunnlag i innspill fra styret i IKT Agder så ble forslaget i §10 1.avsnitt presisert:

*Driftsstyret forvalter samarbeidets drift og organisering på vegne av styret, og består av fire medlemmer utpekt av styret samt en ansattrepresentant **valgt av og blant de ansatte (ansattrepresentant i driftsstyret kan ikke sitte i styret)***

Merknadene til §12 i forslaget til vedtekter vedrørende overtakelse av låneforpliktelser, så legger rådmennene til grunn at den nye virksomheten overtar både retter og plikter fra de to virksomhetene som slås sammen. Dette inkluderer låneforpliktelser.

Det ble videre tatt med et tillegg i §16 3.avsnitt:

*Dersom en deltaker trer ut av samarbeidet, skal styret forhandle med deltakeren om denne skal pålegges å overta arbeidsgiveransvaret for et forholdsvis antall ansatte i forhold til eierandelen **og en forholdsvis andel av selskapets gjeld.***

Rådmennene forutsatte at det endelige forslaget til vedtekter sendes til dem så raskt som mulig fra sekretariatet. Rådmennene fastholder at saken skal være ferdig behandlet i kommuner og fylkeskommuner innen utløpet av oktober.

- **Veien videre for felles næringsutviklingsarbeid – saksgrunnlag**

Prosjektleder Bård Vestøl Birkedal for oppfølging av Strategisk næringsplan for Østre Agder redegjorde for saksutkastet og notatet vedrørende videre næringssetting i regi av Østre Agder. Det ble lagt vekt på at en videre setting vil legge grunnlag for et fortsatt samarbeid innenfor rammen av Østre Agder næringsnettverk. Rådmennene understreker at de ønsker at saker fra dette organ følger ordinær prosedyre ved at rådmannsutvalget er ansvarlig for innstillingen til styret også i disse sakene. Behov for felles setting på nærings- og samfunnsutvikling forsterkes etter rådmennenes syn gjennom etablering av den nye Agder fylkeskommune. Den regionale aktøren som Aust-Agder fylkeskommune har representert, vi erstattes av en ny aktør med vesentlig utvidet ansvarsområde og med et slagkraftig sentrum i form av nye Kristiansand kommune. Rådmennene er derfor opptatt av å få avklart videre setting på dette feltet. Med bakgrunn i pågående evalueringsprosess i Østre Agder og de signaler som blir gitt i rapporten fra Agderforskning så finner rådmennene det

ønskelig å koble behandlingen av spørsmålet om videre felles satsing på nærings- og samfunnsutvikling med evalueringen. Det faktum at felles innsats på dette felt har vært en hovedsak for de folkevalgte i de fem evalueringsmøtene som er avholdt med bystyrer og kommunestyre tilsier og en slik kobling. Dette medfører at styret behandler saksframlegget i sitt møte 25.august, men at den påfølgende behandling i kommunene kobles sammen med kommunal behandling av de konklusjoner og framlegg til endringer styret legger opp til etter evalueringsprosessen. Det er nødvendig å se en sterk satsing på nærings- og samfunnsutvikling i lys av hvilket framtidig samarbeid de folkevalgte legger opp til å ha gjennom Østre Agder.

- Videreføring av erfaringene i prosjektet Skandinavisk vekstkultur med sikte på tillitsskapende arbeid i regionen
Prosjektleder Bård Vestøl Birkedal oppsummerte erfaringen fra prosjektet og aktuelle oppfølginger i regi av Østre Agder og i regi av kommunene.
Det var enighet om at arbeidet med tillitsbygging i felles regi er naturlig å henvise til prosessen med eventuell felles nærings – og samfunnsutviklingssatsing i oppfølgingen av evalueringen. Det er naturlig å drøfte med politisk ledelse hvordan tillitsskapende arbeid mellom offentlig sektor og næringsliv best kan ivaretas på planlagt samling av folkevalgte med interesse for næringsutvikling etter evalueringsprosessen. Rådmennene understreket behovet for å spre kunnskapen som framkom gjennom prosjektet til folkevalgte.
- Felles juridisk kapasitet kommuneadvokat og styrket juristmiljø ved rådmannens stab i Arendal.
Jurist Ingunn Kilen Thommassen fra Jus-nettverket i Arendal var tilstede under drøftelsen.
Rådmennene har ulik innfallsvinkel til hvilke behov for juristbistand som synes mest aktuelt å dekke både bredde i kompetanse i forhold til forvaltningens behov etterspørres, men også høye utgifter til advokatbistand knyttet til fylkesnemndsaker tilsier at en vurderer å ha egen kompetanse i kommunen i form av et kommuneadvokatkontor. Det ble også påpekt at et sterkt juridisk miljø er av stor verdi for kommunenes opplæring av medarbeidere på ulike felt. Grimstad er ikke fremmed for å la sin jurist inngå i en felles satsning, ved samlokalisering med juristmiljøet i Arendal.
Rådmennene mener at det er behov for å utarbeide et notat der en drøfter ulike muligheter og forutsetninger.
- Sakskart for styremøtet 25.august 2017 – aktuelle saker ut over kulepunkt 2 og 3
 - Regional plan for vannforvaltning for vannregion Agder 2016-2021 v/Berit Gregersen AAFK
 - Arbeidet for å oppnå status som Stamnetthavn – Eydehavn v/Havnefogd Rune Hvass
 - Orientering om I4Helse ved rådmann Tone Marie Nybø Solheim – denne saken utsettes foreløpig til styremøtet i september.

- Samarbeid om elektronisk opplæring mellom Universitetet i Agder og kommunene i Østre Agder – orientering ved rådmann Harald Danielsen
- Status evalueringsprosessen
- Forslag til møteplan 2018 for rådmannsgruppe og styret
- Felles ansvar for gjennomføring av Tour des Fjords

Det foreligger en mulighet for regionen å stå som vertskap for dette arrangementet i 2018 og 2020. Total kostnad for arrangementet pr år er 1,15 mill.kr. pr år. Aust-Agder fylkeskommune gir signaler om at de er innstilt på å bidra til hver arrangement med kr.300.000. Både Risør og Grimstad signaliserer interesse for å være start eller avslutningssted for rittet og ta ekstra kostnader knyttet til dette. Ellers var tilbakemeldingen fra mindre kommuner at for dem var det lite aktuelt å påta seg slike roller. De hadde også begrenset interesse av å delta med beløp som monner i den totale finansieringen. Kommunene bør kunne vurdere å benytte næringsfondsmidler til en slik satsning. Grimstad påtok seg et ansvar for å utarbeide et saksgrunnlag som kan legges til grunn for behandling i styret 25.august. Dette må eventuelt ettersendes hvis det ikke foreligger ved utsendelsen av innkallingen da eventuell gjennomføring av arrangementet i 2018 forutsetter rask avklaring.

Eventuelt

Det var ikke tid til å behandle saker under eventuelt

Referent

Ole Jørgen Etholm – Sekretariatsleder

Arendal

Froland

Åmli

Tvedestrand

Vegårshei

Gjerstad

Risør

Grimstad

1. Kommunesamarbeidet i Østre Agder Saksfremlegg

Vår saksbehandler: Prosjektleder Bård Vestøl Birkedal

Saksgang:

	Utvalg	Møtedato
1	Østre Agder Næringsnettverk	30.08.2017
2	Rådmannsgruppen	13.09.2017
3	Styret Østre Agder	22.09.2017

Deltagelse i næringsforesight-prosjekt for Agder

Forslag til styrevedtak:

1. Styret anbefaler at kommunesamarbeidet Østre Agder blir med som en partner i et næringsforesight- prosjekt for Agder.
2. Styret forutsetter at deltagelse i satsningen finansieres med eksisterende prosjektmidler knyttet til Utviklingsprogrammet for byregioner.

1.0 Dokument i saken

- Invitasjon fra Kristiansand kommune – Vedlegg
- Utdrag fra e-post korrespondanse med Kristiansand kommune og AAFK - Vedlegg

2.0 Innledning

Som en del av Utviklingsprogrammet for Byregioner har Østre Agder næringsnettverk sammen sekretariatet i Østre Agder satt i gang et arbeid knyttet til næringsarealstrategi for hele regionen. En viktig del i denne satsningen er å gjennomføre en felles samling for de folkevalgte i alle kommunene så fort evalueringsprosessen for Østre Agder er ferdigstilt. Som et grunnlag for denne samlingen har næringsnettverket besluttet å utarbeidet flere analyser, herunder:

- Kartlegge og katalogisere/kategorisere eksisterende næringsareal i alle kommunene og utbyggingsplaner
- Undersøke lokaliseringsbehov blant lokalt næringsliv og potensielle etablerer.
- Undersøke trender, fremtidsbilder og utfordringer (for næringsarbeid generelt, arealbehov spesielt)
- Kartlegge komparative fortrinn for Østre Agder

Nettverket har begrenset ressurser tilgjengelig, og analysen er i utgangspunktet tenkt utført med hjelp av interne ressurser.

Arendal

Froland

Åmli

Tvedestrand

Vegårshei

Gjerstad

Risør

Grimstad

Kristiansand kommune har samtidig tatt initiativ til å etablere et Næringsforesight-prosjekt – som skal se på næringsutviklingen i Agder i et 20-årsperspektiv, med tanke på å sikre et fremtidsrettet, omstillingsdyktig og robust nærings- og arbeidsliv i Agder.

Kristiansand kommune har invitert med Østre Agder som partner i prosjektet. Som partner vil Østre Agder kunne delta i prosjektets styringsgruppe, og bidra til å utforme prosjektets innretning.

3.0 Felles næringsforesight for Agder

Kristiansand kommune beskriver selv bakgrunnen for satsningen på følgende vis: *I en endret markedsituasjon innenfor oljerelatert næring og nye premisser for regionalt samarbeid, hvor regionen står overfor betydelige omstillingsutfordringer både i forhold til næringsutvikling og offentlige tjenester er det avgjørende å styrke regionens og landsdelens evne til omstilling og nyskaping. Det å kunne løfte blikket, se fremover, avdekke og dokumentere trender og redusere usikkerheten om hva som kommer av vekstmuligheter, trusler og endringer er et viktig utgangspunkt for å møte omstillingsutfordringene.*

Ved innhenting av konsulentbistand ber Kristiansand kommune om følgende:

- Analysere trender og drivkrefter for vekst og verdiskaping som vil forme fremtidens næringsliv i Agder i et 20 års perspektiv
- Det skal med bakgrunn i analysen beskrives forskjellige fremtidsbilder for regionen
- Det skal beskrives utviklingsmuligheter for Agders nærings- og arbeidsmarked
- Rapporten skal ha praktisk betydning for ulike næringer i Agder som både kunnskaps- og beslutningsgrunnlag/strategier.
- Gjennomføring av oppdraget forventes å være en medvirkningsorientert, interaktiv prosess rettet mot næringslivet og stakeholders i Agder.
- Detaljhandel skal være en del av analysen

Næringsforesight-studien skal ikke være knyttet opp mot bestemte bransjer, men skal fokusere på de mest sentrale næringene med størst potensiale for fremtidig vekst og verdiskaping i Agder, med fokus på utvikling av eksisterende (bl.a. med utgangspunkt i eksisterende næringsklynger Node, Eyde, Digin og Usus m.fl.). I tillegg understreker Kristiansand kommune at det viktig å fokusere på nye næringer som ikke finnes i dag. Det forventes at fremtidig næringsutvikling bidrar til å styrke regionens grønne konkurransekraft.

Resultatene i foresight skal kunne brukes som sentrale input i forhold til planer, strategier og beslutninger på så vel offentlig nivå (kommuner, regioner) og på bedriftsnivå og i forhold til klyngene, slik at hele Agders næringsliv vil kunne stå bedre rustet for fremtiden. Det er satt som en betingelse at analysen skal kunne ha en praktisk anvendelse for bedrifter.

Næringsforesight-prosjektet er utarbeidet i tett dialog med Vest Agder fylkeskommunen. I dialog med Aust Agder fylkeskommune har det også blitt klargjort at næringsforesight ikke skal være noen konkurrerende analyse til VINN-planen, men fungere som viktig input som kan tas med i de årlige handlingsplanene for VINN.

3.0 Finansiering

Arendal

Froland

Åmli

Tvedestrand

Vegårshei

Gjerstad

Risør

Grimstad

Den totale prosjektrammen for næringsforesikten er nå 1 mill NOK. Dersom de øvrige regionrådene går med som partnere økes budsjetterammen tilsvarende de nye partnernes bidrag.

Partner	Økonomisk bidrag
Kristiansandsregionen Næringsforening (NiKR)	200 000,-
Sørlandsparken Næringsforening	50 000,-
Kristiansand kommune	450 000,-
Sørlandet kompetansefond	200 000,-
Listerregionen	100 000,-

For at Østre Agder skal delta som partner i prosjektet ber Kristiansand kommune om et minimumbidrag på 100 000,- NOK.

I utgangspunktet har ikke Østre Agder frie prosjektmidler som kan benyttes til dette formålet. Det gjenstår imidlertid noe prosjektmidler innenfor utviklingsprogrammet for byregioner som var tiltenkt felles samling for formannskapene i Østre Agder. Denne samlingen kan legges til januar/ februar 2018 og således havne på budsjettet for 2018. Det understrekes at vi på denne måten binder opp det meste av prosjektmidler ut hele programperioden for byregionprogrammet, som varer frem til sommeren 2018.

4.0 Næringsnettverket i Østre Agders vurdering

Næringsnettverket i Østre Agder mener dette er viktig og relevante analyser for våre strategiske valg fremover, og at det er viktig at de ses i et helhetlig Agder-perspektiv.

Ved å delta som partner i prosjektet kan vi sikre at analysen både blir relevant for Østre Agders arbeid med næringsarealstrategi, og at den bidrar til å legge fundamentet for en landsdelssatsning på nærings- og samfunnsutvikling.

Næringsnettverket stiller seg også positive til Kristiansand kommunes nye satsning gjennom Business Region Kristiansand, og ønsker å tidlig komme i gang med et aktivt samarbeid.

Næringsnettverket mener det er riktig å prioritere resterende prosjektmidler i byregionprogrammet til dette formålet.

Østre Agder næringsnettverk anbefaler derfor at kommunesamarbeidet Østre Agder blir med som partner i næringsforesight- prosjektet for Agder.

5.0 Rådmennenes vurdering

Rådmennene legger til grunn næringsnettverkets vurdering og anbefaler styret å støtte deltagelse i prosjektet.

Vedlegg til sak felles næringsforesight – utdrag fra e-post dialog med Kristiansand kommune og Aust Agder Fylkeskommune.

Næringsnettverket i Østre Agder opplevde at invitasjonen fra Kristiansand kommune var noe mangelfull, og var ikke klar til å ta stilling til saken før det ble gitt avklaring på følgende spørsmål:

- Fylkeskommunene i Aust og Vest Agder har ganske nylig vært gjennom et lignende arbeid knyttet til VINN Agder og arbeidet med smart spesialisering. Kan dere si noe mer om hvordan og i hvilken grad næringsforesight-prosjektet er tenk å bygge på det arbeidet?
- Vinn Agder er en regionplan for hele Agder. Når dere nå ønsker å lage en «ny» analyse for hele Agder – hvordan ser dere for dere bruken av næringsforesight i samspill med VINN Agder? Har dere hatt en dialog med fylkeskommunene om dette? Er de, eller burde de, vært involvert som part i arbeidet?
- Klyngene på Agder og næringslivet generelt var også tett involvert i utviklingen av VINN Agder, og nettverket er bekymret for at vi nå «tretter ut» næringslivet med flere analyser fremfor å fokusere på handling. Kan dere si noe mer utdypende om hvordan dere tenker involvering av klyngene i den videre prosessen? Har klyngene eierskap til analysen? Har de gitt uttrykk for at det er behov for denne analysen?

Kristiansand kommune v/ Valborg Langvei kom da med følgende avklaring over e-post:

«For det første – Vest-Agder fylkeskommune har vært involvert i prosessen – og forespurt om å være partner i prosjektet. De er positive til næringsforesikten, men går ikke direkte inn med penger i prosjektet, men ønsker å delta i en referansegruppe. Denne beslutningen har VAF tatt i samarbeid med Aust-Agder fylkeskommune. VAF og AAF holder på med en regional kompetansestrategi som går parallelt nå (denne har foresight-elementer i seg, men er mer relatert til kompetanse/arbeidskraft). Jeg er representant fra Kristiansand kommune inn i dette arbeid, gjennom en ressursgruppe. Fylkeskommunen er åpen for å bidra med midler til næringsforesight, dersom det skulle være behov for et utvidet konsulentoppdrag/utredning som både regional kompetansestrategi og næringsforesight skulle trenge. Prosessen rundt VINN-planen har kommunen også deltatt i, så denne kjenner vi godt til. VINN vil både være viktig bakgrunnsmateriale for Næringsforesight på linje med annen dokumentasjon om næringslivet på Agder. Næringsforesight skal ikke være noe konkurrerende analyse til VINN, men viktig input som kan tas inn i de årlige handlingsplanene for VINN. Jeg oppfatter målene i VINN som å være av mer generell karakter, og at Næringsforesight kan gi strategisk og spesifikk input på konkrete satsingsområder (vekstnæringer) – slik at alt henger sammen med alt. Alle strategiske næringsplaner for alle regionrådene og Kristiansand er lagt inn som bakgrunnsmateriale for VINN, og vi mener at næringsforesight kan komplettere VINN på en god måte, slik at handlingsplanene for VINN blir betydelig bedre.

Når det gjelder klyngene, er de foreløpig ikke direkte involvert, men vil bli tatt inn referansegruppen/ressursgruppen og ha tydelige stemmer der. Vi legger til grunn i næringsforesikten at vekst ut fra klyngene er nærmest en forutsetning i anbudsinvitasjonen. Foresight-prosesser er også metodikker som alle næringsklyngene er kjent med, og som de selv har brukt, så her tror jeg vi har en helt klar felles interesse, og de vil bli tungt involvert i dette arbeidet når vi har kommet et steg videre.»

Forklaringen fra Kristiansand kommune ble også understøttet fra Aust Agder fylkeskommune v/ Torleiv Momrak som ga følgende kommentar til spørsmålene og innspillene:

«Jeg har nå hatt en kjapp dialog med Vest-Agder fk. (seksjonsleder Steinar Eilertsen) som bekrefter at de har vært inne i loopen på et tidligere stadium med KRS. Bl.a. er det diskutert hvordan forsigheten kunne spilles opp mot en kompetansestrategi som regionen skal lage; da sett i forhold til næringslivets behov.

(Den regionale kompetansestrategien er for øvrig en bestilling fra Kunnskapsdept. og KMD til fylkeskommunene. Hos oss er dette ansvaret lagt til regionalavdelingene fordi en kompetansestrategi er noe mer enn bare utdanning.)

Det har videre vært kommunisert at det er viktig å se dette i sammenheng med VINN Agder og smart spes. analysen. (Hvilket Valborg i sin mail til deg også bekrefter.)

Vi tar en runde her i fylkeskommunene og jeg kommer tilbake med et litt mer fylldig svar til deg etter det på hvordan vi ser for oss vår rolle i forhold til næringsforsigheten.

Til slutt: Med utgangspunkt i din innledende mail, samt Valborgs svar til deg, er jeg sikker på at dette kommer inn i et godt spor.

Fra Tone Haraldsen

Til regionrådsledere i Aust- og Vest-Agder

Jeg vil informere dere om at Regionalt forskningsfond Agder lyser ut midler til **offentlige prosjekter med fokus på tjenesteinnovasjon**.

Detter er en flott mulighet og vi håper jo at vi får mange gode søkere fra flere kommuner, enten enkeltvis eller i samarbeid mellom flere kommuner.

Forvaltningen av midlene som årlig deles ut er et av flere virkemidler for å gjennomføre regional FoUol- strategi Agder.

Jeg håper at dere som regionrådsledere vil bidra til å mobilisere slik at det kommer mange gode søknader og at beste prosjektene får midler. Erfaringsmessig krever det et godt stykke forarbeid for å få frem gode søknader og her kommer altså poenget.

Daglig leder av Regionalt forskningsfond Agder, Tone Haraldsen, ønsker å møte rådmannsgruppen i den enkelte region for å formidling og dialog omkring:

- Informere om søknadsprosesser, frister m.m.
- Hva tjenesteinnovasjon er i denne sammenheng
- Komme i dialog med de "rette folkene" i den enkelte kommune
- Bidra med å legge til rette for råd og veiledning, basert på behov hos den enkelte

Som dere ser er dette en prosess og vi tenker her prinsippet om "tidlig innsats" da Tone så raskt som mulig ønsker å invitere seg inn med en 45 minutters bolk i et av deres møte.

Hva kan så dere gjøre?

Dere vil få en epost i løpet av kort tid få en epost fra Tone. Her vil hun invitere seg inn til et av deres regionrådsmøter.

Deres oppgave, som jeg tror blir meget viktig, er å åpne dørene og slippe henne inn J

Dette som en liten forvarsel på epost fra Tone om kort tid.

Vi vet jo alle at offentlig sektor har mange utfordringer. Ikke alt kan løses med mer penger. Da må vi tenke litt annerledes omkring hvordan oppgaver og tjenester løses og leveres. Dette er jo spennende og litt skummelt men nå har vi i alle fall en mulighet i Agder til å forsøke å gjøre noe med det.

Her er lenken til hjemmesiden RFFAGDER

<https://www.regionaleforskningsfond.no/servlet/Satellite?c=Page&pagename=agder%2FHovedsidemal&cid=1253953779726>